

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง
2. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม
3. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม
4. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
5. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
6. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพานทองสาขานุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2546 เป็นนักเรียนที่ไม่สามารถการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ จำนวน 60 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามการตัดสินใจเลือกอาชีพ
2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการให้บริการสนเทศด้านอาชีพ

การดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง
2. วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ระยะเวลาการทดลอง เริ่มตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2546 ผู้วิจัยสำรวจการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพานทองสาขานุปถัมภ์ จำนวน 243 คน พบว่ามีนักเรียนที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ จำนวน 103 คน ผู้วิจัยให้นักเรียนจำนวน 103 คน ตอบแบบสอบถามการตัดสินใจเลือกอาชีพ และตรวจแบบสอบถาม จากนั้นสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 60 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน

2.2 ระยะเวลาทดลอง เริ่มตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2547 ถึงวันที่ 26 มกราคม 2547 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ 10 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ

2.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถามการตัดสินใจเลือกอาชีพอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยตรวจคะแนนแล้วเก็บเป็นคะแนนหลังการทดลอง

2.4 ระยะเวลาติดตามผล หลังจากการทดลองเสร็จสิ้นไปประมาณ 3 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตอบแบบสอบถามการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพื่อเป็นการติดตามผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ตามตารางที่ 4 และภาพที่ 5 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองซึ่งได้เข้าร่วมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ได้แบ่งระยะเวลาของการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่ได้เข้าร่วมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม แสดงว่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน นอกจากนั้นข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ ยังช่วยส่งเสริมพัฒนาความคิดของนักเรียน ให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักงานอาชีพต่าง ๆ

และเข้าใจขั้นตอนการตัดสินใจ รู้จักพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ และยังประกอบด้วยสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาการตัดสินใจได้ดีขึ้น เพราะได้รับทราบขั้นตอนการตัดสินใจอย่างมีระบบ ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับอริสตรา รูจิราวโรคม (2545) ที่ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการให้บริการสนเทศด้านอาชีพโดยคอมพิวเตอร์ที่มีต่อความสอดคล้องในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านสวน (จัน อนุสรณ์) พบว่าในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล นักเรียนที่ใช้โปรแกรมการให้บริการสนเทศด้านอาชีพโดยคอมพิวเตอร์ มีความสอดคล้องในการเลือกอาชีพสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมนั้นไม่ได้รับการสนเทศด้านอาชีพโดยคอมพิวเตอร์ ได้แต่เพียงรับข้อมูลต่าง ๆ จากการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ จึงส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับตนเอง

ดังนั้น จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยในการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองเพิ่มมากกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า วิธีการให้บริการสนเทศด้านอาชีพกับระยะเวลาของการทดลอง ส่งผลร่วมกันต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน คือ วิธีการให้บริการสนเทศด้านอาชีพแตกต่างกันมีผลทำให้กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพแตกต่างกัน และระยะเวลาทดลองต่างกันทำให้กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนแตกต่างกัน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองของนักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ และนักเรียนกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 6 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งนี้เพราะนักเรียนกลุ่มทดลองได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที จำนวน 10 ครั้ง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เป็นกระบวนการ ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลต 5 ขั้นตอน คือ ขั้นระบุปัญหาที่ต้องตัดสินใจ ขั้นรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ขั้นรู้จักทางเลือกที่มีอยู่ ขั้นพิจารณาข้อดี ข้อเสียของแต่ละทางเลือก และขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด สถานการณ์จำลอง แบบทดสอบ กลุ่มงานอาชีพ 7 กลุ่ม ลักษณะทั่วไปของอาชีพ แต่ละกลุ่มอาชีพ ตัวอย่างอาชีพ และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ประกอบกับการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ การใช้สื่อที่ทันสมัย ซึ่งเป็นการให้บริการสนเทศที่แตกต่างจากรูปแบบเดิม ๆ จึงเป็นการสร้าง แรงจูงใจในการเรียนรู้และสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน เพราะเป็นการนำเสนอโดยใช้เทคนิคระบบ มัลติมีเดียในรูปแบบสื่อประสม คือ สร้างภาพเคลื่อนไหว สี เสียง ข้อความให้สวยงามเหมือนจริง และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาแนว ความคิดในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวความคิดของพาร์สัน (Parsons, 1909 cited in Patton, 1999, p. 13) ที่ศึกษาพบว่า องค์กรประกอบที่จะช่วยให้บุคคลเลือกอาชีพได้ เหมาะสมกับตนเองนั้น จะต้องนำข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และข้อมูลด้านอาชีพมาพิจารณาาร่วมกัน แล้วจึงค่อยตัดสินใจเลือกอาชีพ จากการศึกษาวิจัยของเนตรนภิส แปรณิวงศ์ (2540) ได้ศึกษา เปรียบเทียบผลการให้ข้อเสนอแนะด้านอาชีพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และการสอนของครูที่มีต่อ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ ได้รับข้อเสนอแนะด้านอาชีพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่ได้ใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ แต่ได้รับบริการสนเทศตามปกติในโรงเรียน ทำให้ไม่เกิด แรงจูงใจในการเรียนรู้ สำรวจตนเองและอาชีพ นอกจากนี้ยังไม่ได้เรียนรู้เรื่องของกระบวนการ ตัดสินใจเลือกอาชีพเหมือนกับกลุ่มทดลอง ทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมมีกระบวนการตัดสินใจ เลือกอาชีพต่ำกว่ากลุ่มทดลอง

ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ นักเรียนที่ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง

3. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะติดตามผล ของนักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ และนักเรียนกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 7 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจ เลือกอาชีพระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งนี้เพราะโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศ ด้านอาชีพที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นการช่วยให้นักบุคคลได้สำรวจและรู้จักตนเอง รู้จักและเข้าใจอาชีพ และสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างฉลาดถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง วิธีการที่นักเรียนกลุ่ม ทดลองใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพนั้น นักเรียนสามารถที่จะศึกษาเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง ประกอบกับลักษณะโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพให้ความเป็น ส่วนตัวกับนักเรียน จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลอง นักเรียนจะเรียนรู้ด้วย ความสนใจ มีความพึงพอใจและมีความสุข จึงทำให้การเรียนรู้ที่สัมฤทธิ์ผลและเป็นพฤติกรรมที่

ส่งผลให้การเรียนรู้นั้นคงอยู่ ซึ่งคงจะเห็นได้ว่าถึงแม้ระยะเวลาจะผ่านไปถึง 3 สัปดาห์จากระยะหลังการทดลองจนถึงระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองยังมีคะแนนของกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพยังคงสูงอยู่ เพราะการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจของตัวเอง และการได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับภัสรา คมขำ (2547) ได้ศึกษาผลการใช้โปรแกรมข้อเสนอแนะด้านอาชีพอิสระที่มีต่อความเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะด้านอาชีพอิสระมีความเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระในระยะติดตามผลของนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะด้านอาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมนั้น นักเรียนไม่ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ จึงขาดโอกาสได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเรื่องการเลือกอาชีพ การสำรวจตนเองและกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เป็นระบบ จึงทำให้นักเรียนตัดสินใจไม่รอบคอบและเหมาะสมในระยะติดตามผล

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาพอสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยของกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะติดตามผล

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 9 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ทั้งนี้เพราะนักเรียนกลุ่มทดลองใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ ทำให้นักเรียนได้สำรวจตนเองในด้านลักษณะนิสัย ทักษะ ค่านิยม และความสนใจ ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเรื่องอาชีพ และเข้าใจขั้นตอนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ นักเรียนจึงมีแนวทางในการตัดสินใจและเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสตีเวน (Stevens, 1986 cited in Holland, 1994, p. 48) ที่กล่าวว่า การให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเลือกอาชีพนั้นจะช่วยให้เด็กสามารถวางแผนแสวงหาอาชีพต่าง ๆ ในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเองมากขึ้น และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาวิจัยของมานี ผลอนันต์ (2541) ที่ได้ศึกษาผลของการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาพอสรุปได้ว่า นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยของกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 9 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่านักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ทั้งนี้เพราะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลด้านอาชีพ จากความต้องการของนักเรียนเอง นักเรียนมีความสนใจ รู้จักเปรียบเทียบและใช้กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง นอกจากนี้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ ยังช่วยสนองต่อการเรียนรู้ ช่วยให้การตัดสินใจเลือกอาชีพมีแนวทางที่ชัดเจนขึ้น และยังส่งผลให้การเรียนรู้ยังคงอยู่ในระยะติดตามผล จึงทำให้นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พันทิพา หิงสุวรรณ (2541) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมสาริต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มมีการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาพอสรุปได้ว่า นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่านักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะหลังจากที่นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพดังกล่าวแล้ว นักเรียนได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง มีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจในเรื่องของอาชีพ และนักเรียนยังได้รับการฝึกการตัดสินใจอย่างเป็นขั้นตอนตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลต ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลองสูงขึ้น และยังคงส่งผลกับการพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพจากโปรแกรมที่ได้รับคงอยู่ถึงในระยะติดตามผล สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ

เกศินี แจ่มจรรยา (2546) ได้ศึกษาผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ข้อเสนอแนะด้านการศึกษาต่อ ที่มีต่อความเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน ชลบุรี "สุขบท" จังหวัดชลบุรี พบว่าความเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนที่ ได้รับข้อเสนอแนะด้านการศึกษาต่อโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระยะติดตามผลกับระยะหลังการ ทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาพอสรุปได้ว่า นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีกระบวนการในการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นจากเหตุผลทั้งหมดที่ได้กล่าวมาและผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ สนับสนุนผลของการวิจัยในครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่า การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศ ด้านอาชีพช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองและอาชีพ ฝึกให้ นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดำเนินการวางแผนเตรียมตัวที่จะเข้าสู่โลก ของอาชีพ ตลอดจนช่วยพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และนำกระบวนการ ตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 5 ขั้นตอนไปใช้ในการตัดสินใจ เลือกอาชีพอย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพลงในเว็บไซต์ เพื่อให้ นักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับข้อมูลด้านอาชีพ สามารถสืบค้นข้อมูล ได้สะดวกยิ่งขึ้น
2. ควรให้การส่งเสริม สนับสนุน ในการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศ ด้านอาชีพ ด้านการศึกษา และด้านบุคลิกภาพภายในโรงเรียนให้มีความหลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศ ด้านอาชีพกับวิธีการให้บริการสนเทศด้านอาชีพแบบอื่น ๆ เช่น การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ การใช้ชุดแนะแนวอาชีพ การใช้โปรแกรมแนะแนวอาชีพ เป็นต้น
2. ควรศึกษาผลของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพกับกลุ่ม ตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักเรียนการศึกษานอกโรงเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น